

دانشکده دامپزشکی

پایان نامه برای دریافت درجه‌ی دکترای حرفه‌ای دامپزشکی

شماره ثبت: ۳۰

سال تحصیلی: ۹۵

عنوان:

بررسی اثرات گیاه گل جالیز بر بیماری آلزایمر در مدل حیوانی

استاد راهنما:

دکتر سعیده نعیمی

نگارنده:

محمد صادق قدرتی

استاد راهنما: دکتر دکتر سعیده نعیمی استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان
استاد مشاور اول: دکتر اشکان جبلی جوان دانشیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان
استاد مشاور دوم: دکتر پرویز صباحی استادیار، دانشکده روانشناسی دانشگاه سمنان
داور: دکتر علی رشیدی پور استاد، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان
داور: دکتر ابراهیم شهروزیان استادیار، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان

خلاصه فارسی:

بیماری آلزایمر، رایج ترین بیماری نورودژنراتیو، علت اصلی زوال مغز و چهارمین علت شایع مرگ در بین سالمندان می باشد. با توجه به اهمیت بالای این بیماری، هنوز درمان مشخصی برای این بیماری وجود ندارد. بنابراین هدف از مطالعه حاضر بررسی اثرات درمانی گیاه اوپک در درمان بیماری آلزایمر در یک مدل حیوانی است. جهت انتخاب بهترین نوع عصاره از نظر خواص آنتی اکسیدانی، عصاره آبی، اتانولی و اتری گیاه با استفاده از تست DPPH و ظرفیت فنولی تام مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس تعداد ۶۰ رت نر بالغ نژاد ویستار به ۶ گروه ۱۰ تایی تقسیم شدند. گروه ۱ رت های سالم بودند و به عنوان کنترل منفی در نظر گرفته شدند. جهت القای آلزایمر در گروه های ۲ تا ۶، تمام رت ها روزانه ۱۷ میلی گرم بر کیلوگرم کلرید آلومینیوم را با استفاده از سوزن گاوژ دریافت کردند. گروه ۲ به عنوان کنترل مثبت در نظر گرفته شد و درمانی دریافت نکرد. گروه ۳ داروی ریواستیگمین و گروه های ۴، ۵ و ۶ به ترتیب عصاره اتانولی گیاه اوپک را با دوزهای ۱۰۰، ۲۰۰ و ۴۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم دریافت کردند. در انتها حافظه حیوانات با استفاده از تست های ماز آبی و ماز تی مورد ارزیابی قرار گرفت و پس از آن نیمکره چپ مغز برای تهیه مقاطع پاتولوژیک فیکس گردید. مقاطع تهیه شده با استفاده از رنگ های هماتوکسیلین-ئوزین و قرمز کنگو رنگ آمیزی شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS22 و رویه آنالیز واریانس یک طرفه مورد ارزیابی قرار گرفتند. عصاره اتانولی از لحاظ ظرفیت آنتی اکسیدانی و فنولی تام بهترین عصاره بود. در تست های رفتاری تقریباً در تمام پارامترها گروه های دریافت کننده عصاره بهتر از گروه ۲ و ۳ بودند ($P < 0.05$) و اختلاف اماری معنی داری با گروه ۱ نداشتند. در موارد مقاطع پاتولوژیک نیز گروه های دریافت کننده عصاره بهتر از گروه ۲ و ۳ بودند بصورتی که در گروه ۶ تقریباً هیچ گونه عارضه پاتولوژیک مشاهده نگردید. گیاه اوپک داری مقادیر بالایی از فنیل اتانویید گلیکوزیدها می باشد که اثر آن ها بر حافظه ثابت شده است. به نظر می رسد که گیاه اوپک به دلیل فعالیت آنتی اکسیدانی، ضد التهابی و آنتی آپوپتوزی که دارد می تواند در درمان بیماری آلزایمر موثر و مفید باشد.

کلمات کلیدی: گیاه اوپک، آلومینیوم کلراید، آلزایمر، ریواستیگمین.